

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 18.
2. meje.

Lětnik 7.
1897.

Šerhske njedželske łopjenka.

Wudawaju šo kóždu šobotu w Esmolerjez knihiczišcežerńi w Budyšchinje a šu tam dostać ja šchtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

Miserikordias Domini.

Jan. 10, 12—16.

W lubošnych wobrašach nam šwjate pišmo šmilnošć našeho lubeho šbóžnika pokasuje, i kotrejž šo wón ja naš stara. Wón chze być tón lěkar našich dušow, a nje-trjebamy na puczu našeho žiwjenja tajkeho šwěrneho lěkarja, hdyž naša duška šlabuje a šdychuje we wichorach šleho šwěta? Wón chze być tón pucž, ta wěrnosć a to žiwjenje, šo bychmy po tym prawym puczu, kotryž wón šam šnaje a nam šjewi, dóšchli k šbóžnemu wěčnemu žiwjenju. Ale najlubošnišcho nam jeho šbóžnikowska lubošć pšched woczi štupi, hdyž wón k nam rěči jako tón dobry pastyr. Šako tajkeho je jeho hižo wohladal pšalmišt, kiž je nam špěwał rjany 23. pšalm: „Tón Šnješ je mój pastyr, na niežim ja nižu njejměju.“ W našim tekštnym šłowje wón šam tola wupraji: „Ša šym tón dobry pastyr.“

Šesuš Šhryštuš našch šwěrnny pastyr.

Jeho pastyrška lubošć wuczi naš špěwacž:

1. Šesu přjedy dži nam tu na šemi.
2. Wjedž naš ja ruku k Wótzei do domu.

1. Šwěrnny pastyr dže přjedy šwojeho šadla, pastyrški kij w rukomaj, šwojej woczi wobroczenej na šelene pastwiščeža, hdyž by šwoje wowzki napasć móhl. Šak našch šnješ a šbóžnik přjedy naš dže i wutrobu, kotraž šo ja naš hori polna šmilnošće. Hdyž je tajka lubošć na šwěće namafacž? Šuna šo jej šuano macžerna lubošć,

kotraž je kóna wščeje cžłowščeje lubošće? Ně wona hiščeže wšče šteji.

Šašch šbóžnik dže praji: „Ša šym tón dobry pastyr. Tón dobry pastyr wostaji šwoje žiwjenje ša wowzy.“ Wón njeje žadny najaty, pšchetož šcho dha je wón wot cžłowjekow doštal — ženje mšdy, nad kotrejž móhl šo šwjěšelicž — pući, cžernjowu kónu a bološtnu šmjercž. Šo je lubošć pšče wšchu lubošć. A njedyrbjeli šo tajkemu šwěrnemu pastyrjej i žylej wutrobu dowěricž, kotryž je nam šwoju šwěrnosć na Golgatha tak krašnje šjewi. Šajke to pošbchowaze šlowo ša našchu wutrobu, hdyž my wěmy a wěrimy: „Tón Šnješ mój šwěrnny pastyr je“, njech je wonkach w šwěće wokoło naš rjane nalěczo abo kruta šyma: pola našeho Šnješa a šbóžnika šo nam šelene pastwiščeža wotewrja: my šlyšchimy w jeho šlowje tón hlož teho dobrego pastyrja. Hdyž šmy my wješeli a w šlotym měrje jutry šmjeczili, je runje w južnej Šuropiškej krawawna bitwa b'es Šriechiškej a Šurkowskeje wudyrila. Šunjež mamy my pola naš mēr a šo nadžijamy, šo by nam mēr wostał, šo tola pšchewidžicž njeda, hacž škóncžnje pšches wšchelake interešy, kotrež maja tež druge Šuropiške kraje šame na wuwowanju tejele wójny roštora plómjo njeměra bjes nje njecžijnje. Duž wěšta tužnota na wutrobach leži. Šak derje je nam, hdyž móžemy w tajkich cžadžach, hdyž wutroba cžežto šdychuje do njewěšeho pšichoda hladajo, šwój wucžel tam pytać, hdyž wichory šwonkowneho šwěta njeduwaju a šo w duchu pod pšchikryw teho štajicž, wo kotrymž wutroba špěwa: „Tón Šnješ je

mój śwerny pastyr, na niczym ja nišu njesmēju." Njech je runje czemno psched nami a njech nasche flabe woczko njewidzi, my wemy: Jesuś nasch dobry pastyr nam prjedy dze a naś wodzi. A njesy ty sbożowna, o wutroba, so masch tajkeho wodzerja a mozesch stroschnje spewacz: „Jesu prjedy dzi nam tu na semi!”

2. Najki to lubosny saczišče, hdyž swjaty wjeczor swoni a pastyr czehnje smerom se swojimi wotzami domoj. Domoj chze twój Anjes a sbóznik s tobu hieč, hdyž wjeczor twojeho žiwjenja s swoni. „Domoj” tam nascha wutroba czehnje; džeczó wješeli so domoj s zusbj; a hdyž sy starschi, a jako swój starschiski dom wohladasch, duscha wješela wodychujo praji: „jow sym ja domach.” Tuto domojžadnje njeje wone nam položene do wutroby jako saczuwanje teje dowiny, do kotrejež chze naś nasch śwerny pastyr domjesč po wšchem bėdženju tuteje czašnosče, — hdyž wón wšchitke swoje wotzj powjedze a hdyž budze wšcheho bėdženja, wšcheho njemera, wšcheje roškory a njejednoty tónz — hdyž budza so wšchitzy jako jene stadlo pod tym jenym pastyrjom wješelicž? „Sbóznik s tobu hieč, kotryž s tobi domoj žadaju, pschetož woni domoj pschindu”, tole rjane słowo je pobožny muž s hlubokeho saczuwa wuprajil. To pač može jenož wutroba prajicž, kotraž so njeje sašndila na tym swěče a swój dom njeje natwarila do prócha tuteho swěta. Čzeho dla tajke saštroženje psched smjereču? Najhlubscha pschicžina tola w niczym druhim njeleži hač w tym, so naś wšchelate swjasni swjasaja na tón swět. Kóždy sam swoje swjasni snaje, rošwjasaj je — potom ty čim radšcho sa tym śwernym pastyrjom džesč. Njeczujesč ty pschezo hiečče, so sy tudj w zusbje, so swět tebe spošojicž njemóže? Haj domoj! — to reka, hdyž nusa so naś wjazj njedótk, hdyž je nascha wutroba spošojena na pastwiščežu wěczneho žiwjenja.

Nascha wutroba spewa k temu śwernemu pastyrjej, kotryž naś w swojej lubosčzi niz jenož wjedze psches tón czaš, ale naś tež sbožnych domoj domjedze:

„Wjedž naś sa ruku
A Wótzej do domu!”
Samjen!

Ól cž = Budyschinskfi.

Pschedupz a rncjer.

(Pofracžowanje.)

Bórsy bėšche wo frjedž hole domečk natwarjenty, prosty a jednory, podobny Satubowej kčžzy. A hdyž bėšche wjeczor čzichi a smerny a hdyž bėšche powětr čzisty, donješechu wěstikowe kschidla drje tež synki Miklawšchoweho synka dele hač k Wóbjowymaj brjohomaj a hač nuts do Draždžan. Měr pschijowjedasche jich mošakny hlóš, měr donješechu do člowišeje wutroby, so njeby swětny njeměr jandžela Božeho s nej wuhnał. —

Bórsy powjedachu sibi ludžo w mėsče a we wokolnosčzi, so je so w holi puščint sašndil. Nichtón njewjedžishe, s wotfel bėšche wón pschischol; jenož kšchtrjowy abt snajesche jeho dónt, a tón wobkhowa wšcho sam jako spowjedne potajnstwo.

Wot abta bėšche Miklawšch tež dónt swojeje mandželsteje a swojeje džoweczicžki šhonil.

„Jenož juntrócž chyzł ja swoju džoweczicžku wohladadž”, bėšche wón abtej prajil, „jenož juntrócž, so móhl ji swoje žohnowanje dacž.”

„Ale wón bėšche jemu wotmolwil: „Niz tak, bratsje Miklawšcho! Najprjedy wutup se swojeje wutroby wšch čželne požadanja. To napožu tebi jako polutu, so by swojemu džěču sdaleny wostal stajnje. Se-li so Wóh nad tobu wošebje smili, budze wón swjesč, so twojej woczki twoju džoweczicžku wohladatej, hdyž so tež njesy wo to prózowal!” A swólniwoje kóži so bratr Miklawšch po tutej pschikasnji swojeho spowjedneho wótza. — — —

Čzašy pschikhadžachu a so minychu. Syma a nalěčzo bėšchtej so džebaczorje minylej a bėšchtej Božu semju se kněhom a s rózemi pokrylej. Psched čzornym kschizom psched Miklawšchowym domečkom bėchu so hižo tyšazy pobožnych putnikow modlo poklonili; a malo bėšche tajkich, kotrychž njebėšche miše słowo pobožneho bratra w srudobje a swětnej hórtoščzi pošylila. Někotražkuli člowišeja duscha, kotraž so w rjannych wyšotich, ale wot pobožnych pschepjelnych mėsčezanškich Božich domach njebėšche hač do najswjeczisheje nutrosče pschedobycž móhla, nadeńže tu pod jednorym drjewjannym kschizom wěrne požohnowanje sa klužbu Božu. Hdyž so tu duscha, na smjereč franjena puščintej spowjeda, hdyž tu leš schumjesche, jako bychu s dala byrgle sapiskale, potom njebėšche hinał móžu, hač so so Boži postrow: „Měr budž s tobu!” do wopravdžiteho mēra pschemēni.

A hdyž so s woblicža srudneho nowa pruha nadžije blyščešesche, rošwješeli so tež woblicžo pobožneho bratra; s jeho fruteho woczka ronjesche so kšchicžka, jandžel mēra hnujesche jeho wutrobu a pschiwola jemu s čzicha: „Wšcho, sčtož sy šrešchil, je so tebi wodało! Měr Boži je s tobu!” — —

* * *

W Arnoldez domje bėchu so dny a lėtka minyle a nicžo njebėšche so pschemēnilo; khibe so bėšche so Arnoldez nanowa hlowa trochu jeschēžila a čzolo so troščku smorščēžilo. Džēczi pač bėchu hladajzy rostle a jich liza bėchu so štolčēžile a sečermjenjale. Čzicho a potajnje sastara Arnoldez mačž swój dom; nan pač dželasche se swojimi wotrocžkami pilnje w swojim pschekupstwie, so by so sbože a semste kublo swojemu domej sašhowalo.

Arnoldez syu sudašche wo dnjo sa kněhemi, so by so pilnje we wedomosčzach wobhonjal. Nan mēnjesche: „Se-li tež něhdy na moje mēsto stupiš, so by nasche pschekupstwo pod twojim wozženjom dale kčželo a rošrošlo, da tola derje, je-li sibi wedomosče nadobudžesč; to sy kubla, kotrež tebi ničto rubicž njemóže, tež potom niz, hdyž by njesbože nasch dom nadeschol. Tole pač chyzł Wóh mišosčziwoje wotwobrocžicž.”

Wjelkowa džoweczicžka a Arnoldez Marja kšodžesčtej hromadže na pacžerje do kšochtra k bratrej Marčžinej, a pódla nawufnjesčtej troščku pišacz a čžitacz. Bėšchtej pač doma, a pomhašchtej mačžeri je wichej swěrnosčzu. So byšchtej so s druhimi towarščkami kšhadžowalej abo wopytalej, to so njesta. Arnoldezy bėchu sibi sa so živi a njemjachu s druhimi swójbami wjetšcheho pschecželstwa, saž bėšche to sa tón czaš waschnje.

Staršči kšowasčtej swoje džēczi wchudžom a stajnje pēnuje doma; sčtož so psched domom stawasche, to jich nicžo njestarasche, wošebite swjēšelenja sa mlody lud so njehotowachu, a tak sa kšowasčtej so pacžeri kšesčezjanšesche mlodeje wutroby — čžknoščž a pēnuščž — a njewomasasčtej so ani wot dycha hrubeho a njeczēšneho žiwjenja.

Hdyž bėšche wšchēdne džělo dofonjane, hdyž mėsčezanške swony sašwonichu a mėsčezanom, kotryž bėchu w korečmach „na nóznyh piwoje” šedželi, napominachu, so je s nimi czaš domoj, hdyž čžemnosčž mēsto kšjesche, potom sašwēczi drje tež Arnoldez mačž swěčžku na kulojtyh blidže, a nētko sapočachu sibi wšchitzy powjedacz, a staršchej wušhwasčtaj tu něotre plódnje smjjesčto do wutrobow swojich džēczi, kotrež so hiečče w čzichej wjecžornej hodžinje saforjeni.

Něhdy wjeczor powjedachu sibi tež wo pobožnym bratru wonka w holi, a Arnoldez mačž džesche k nanaj: „Telko so wo pobožnym bratru powjeda, nimale wšchitzy sy s mēsta k njemu pschichli, so bychu na jeho rēcž pošluchali, jenož my jeho hiečče njemajemy. A tola chyzł ja rad lubje pod kschizom w holi swój Wótčzenasch wuspewacz!”

„Dolho sym sibi hižo tež na to myšlil”, wotmolwi Arnoldez nan; „to so tež zyle derje hodži; pschihotujče so, so tam pónđzelu na popođnje dojedžemy. Ty wšmi sobu, sčtož so tebi hódno sda; pobožny bratr njebudže nasch dar sažpicž, hdyž tež ma tam nadoščž pokladow wot wšchitkich swojich wopytariow pošwječenyh!”

Wóndžela bėšche pschichla. Něhđže wokoło drugeje hodžiny popođnju jědžichu s wrotami won. Pucž bėšche njeruny a pēstojty. Najprjedy jědžichu nimo polow, kotrež Draždžanzj mėsčezenjo psched mėsčezanškim murjemi mējachu. Wotom pschijědžichu do hole.

Bėšche hižo podlěčzo. Lisče na sčtomach sapočža so žolčicž, a wrjóš kčžesche pódla pschi pucžu a tam, hdyž njebėšche najhušcžischa hušcžina. Na wrjóš slětowachu pēžolki a na čzoplym pētku bėšche so jeschēžerža wupšchestrēla.

Bratr Miklaviš bēdžesche na drjewjanej lawzy psched kžěžnyimi durjemi, ruzy stynnywshi.

Kruty čaš bēšche minjenty čaš ja njeho byl, a khorosče a čašy, šo pschemenjaze, bēchu šwoje šnamjenja jemu do wobliča šaryte. Wlošy, hač na ramjeni došahaze, a dolha broda, šo žiwotoweho powjaja dōtkaza, bēchu šo dospolnje šbēlile, a šuche blēde mješwoczjo bēšche žyle smorsčezene. Me šylnosč w stawach bēšche pschezo hiščeže wobkhowal, a hdyž šo w šymje wjelki hač k jeho kžěžy šwērichu, potom dostachu Miklavišowu próf abo hlebiju. Wōn rošumije hiščeže se šamej wēštosčju tšelec a hlebiju mjetacž kaž nēhdy na Šymškim kamjenju, hdyž jako hoštwjer po lēšju kžodžesche. Tež jeho wōčžto bēšche hiščeže jašne, hdyž bēšche šo tež džiwje plōmjo, kotrež bēšche nēhdy i nich šapalo, šhubilo a hdyž bēchu na jeho mēsto mīle pruhi štipile.

Šenož ščtyri kōbčž wopuščezji wōn wob lēto šwoju lēšnu domišnu na jedyn džen. Potom džēsche na šwojim plasčezju hrēšchnika a i nahej hlowu do klōštra Šawščinow do Draždžan, šo by šo tu špowjedał a šwjaty šakrament dostał. Ščtož bēšche nēhdy šlubil, to bēšche tež šwēru džeržal, nišdy njebēšche šo ja šwoje džowčžičku wopraščał; w jeho wutrobje tajesche šwoje njewuprajomne žedženje ja jenicžim, ščtož bēšche šo i nim se štaršeho čaša wukhowalo. Šdyž šo jeho wutroba w tajkich čašach šmērowacž njechašche, hdyž jeho wutrobny štyš šadajičž chžyšche, padže wōn na kolena psched ščhžom a modlesche šo k Bohu, šo by wōn jeho pošylnil, šo mōhl šwoju tšychnosč pschewinnyčž.

Tež dženša, hdyž šwjaty mēr kolo wokolo po holi knježesche, šacžahnyču jemu štare wopomnjenja do wutroby.

„Šdy by šo mi jenož tele jene pschecže dopjelnišo, žane druge.“ — Tak pomyšli wōn šebi i čžicha. — Tešdy pschijēdže wōš pschepuzza Arnolda i Draždžan. Šižo i daloka špōjna Miklaviš pschepuščeho knjesa. Štawny jemu tšchepotachu, wōn njemōžesche i lawki štanycz. Tak woczakowasche i tšchepotazej wutrobu a se šyšhožymaj woczomaj šwojich hoščzi.

„Šomhaj tebi Wōh, pobožny bratišje! Šsmny pschijšili, šo bychmy šebi tvoje žohnowanje wuprošyli!“ praji Arnoldž knjes a pschistupi i macžerju a i džēcžimy k njemu.

„Ša šym kžudy, hrēšchny čžlowjeł a nimam žaneho požohnowanja; jenož wo Bohu hnada a šmilnosč mōžu prošyčž ja waš a ja mje: Wšchehomōžny Wōh požohnuj wam wašche žiwjenje, wōn ščtituj a wukhowaj waš štajnje a wēcžnje!“

To prajišči poštany Miklaviš a položi na wščitkich šwoju prawizu, jich požohnuj. Potom poklonjachu šo wšchity hromadže psched ščhžom a to runje tak, šo Arnoldž Maria a Wjelkowa džwōka se Šymšeho kamjenja pōdla pobožneho lēšneho bratra Miklaviša klecžesčtej.

To bē hnujazy napohlad!

Njewidomny jandžel mēra wupšchestrē šwojei ščhidlesčžy nad pobožnyimi, tu šo modlaznyimi, a jich dušče pschewēšesche wulkotna šwjatocžnosčž nutnosče. Štary mužik, tu šamlutki šwoje hrēchi šapokucžo, bēšche šwoje žiwjenje, šo wšchelako pschemenjaze, nimale dokonjał; pōdla njeho mlodusčke wutroby, kotrymž ranišche serja, šbožo pschipowjedazeho pschichoda šesthadžowachu, a taj tamnaj, kotrajž drje bēščaj hiščeže pschi dobrých žiwjenškich mozach, kotrajž pał bēščaj hižo hušto doščž nāšhonilōj, šo dōit nētotrožkuli šelene kopješcho nadžije i ščtoma žiwjenja šdreje a šwjadnjene a wušknjene na žiwjenške puče šwēje, — a čžile wšchity bēchu nētkole šjednocženi w tym jenym šwjatym škutku.

Škōncžnje štanychu. Wšchepuz pošwony šwojim džēcžom, wone dobēžachu k wosej a pschijnešechu dary, kotrež bēchu ja pobožneho bratra wot doma šobu wšali a kotrež macž mērika njebē.

„Tu je šnadny dar ja waš“, praji nan Miklavišej. Šdyž pał šo tōn wobarašche, tōnle dar pschijecž, mēnjesche nan: „Njeje to žadny wopor, kotryž bych i tym woprował; Wōh je mje se šemšimi šubkami požohnował. Ša šym pschepuz a radny knjes Arnold i Draždžanšeho torhoščeža — a to je moja luba mandželska a moje džēcži. — Wēšče seže wy jenož frute čašy šwoje žive dny wohladał, pobožny bratišje, njemēr, starosče a tšychnosče nadoščž, dōniž nješče mēra nadešchol?“

(Šofracžowanje.)

Šloty jubilej Macžizy Šserbskeje.

Tyžžen je šo minyl, šo našcha luba Macžiza šwōj šloty jubilej šwjecžesche, ale my štejmy hiščeže pod mōžnym šacžiščezom krašneho šwjedženja, kotryž mōžachmy hromadže šwjecžičž. Šyly šwjedžen je šo naškrašnišcho poradžil. Wutroba bēšche nam horjaza jako šo dopolnija na tšelečni šejdžechmy, na tym šamny mēštnje, hdyž šwērnī wōtčžiny psched 50 lētami šebi ruku k bratrowštemu škutkowanju šawdachu a našču Macžizu šaložiču, a hdyž šlyšchachmy wutrobuhnyjaze šłowa i rta nēčžiščeho mēsto-pschednydy knjesa šararja ryczerja Šakuba, i kotrymž šwjedžen wotewri. Živy wobraš šławneho a žohnowaneho škutkowanja Macžizy pōda knjes šarač kan. Šermann špominajo na tych mužy, kotryž šu šwoje mozy do džēla naščeho Šserbskeho luda a Macžizy štajili. Wulka radoščž bēšche, šo mōžesche, i Macžizu šwjecžičž džēpacž tych, kotryž bēchu ju psched 50 lētami šobu šaložili, šloty jubilej šwojeho šobustawštwā. Knjes wšchšči šeminaršči wučer Šiedler bēšche jim postrowjazy špēw pošwjecžil, i kotrymž jich postrowi. Wy wobžarowachmy, šo njemōžachu wšchity jubilarojo na jubileju pschitomni byčž. Šenož ščtyrom mōžachmy šwoje pschecža rtnje wuprajicž. Wjes tym bēšche šo wažna hodžinka pschiblizila, hdyž mēšesche šo šakladny kamjeł k našchemu Macžičž nemu domej položicž. Šjana šyła ludži bēšche šo tam šeschla; my wohladachmy i wulkej radoščezu tež mnohich Šserbow se wšy, kotryž bēchu pschijšili tōn wažny škutk wohladacž — i tym wšnamjenjujo, kał jim dopjeljenje dolhich nadžijow a pschihotowanjow na wutrobje leži, šo bychmy šwoje šrijedžišno w Macžičžnym domje mēli.

Wjes wšpēwanjom šwarteta wobwēnzowachu družki w rjanej šerbskej draščze šakladny kamjeł. Knjes šarač D. Šmišch rēčesche k našchim wutrobam i hnujazyimi šłowami wušbēhujo, ščto dyrbi twarjomny dom našchemu ludej byčž. Wšchi šwjatocžnych klepnienjach šlyšchachmy rjane pschecža ja našch dom. Wulka radoščž bēšche, šo mōžachmy pschi tešle šwjatocžnosčži tež knjesa mēšchžanowštu dr. Šaueblera postrowicž, kotryž i tym šwoje pschecželne šmyšlenje, kotrež je štajnje ja našch twar mēł, jašo wopōšaja. Wōn pschi klepnienu na šaložny kamjeł to rjane pschecže wupraji, šo byčhtaj Boha hnada a žohnowanje nad tutymi murjemi wotpočžowaloj, šo bychu Šserbja i Nēmžami pschezo w pschecželštwje žimi byli a psches jene byli w bohabojašnosčži a w šwērnosčži k kralej. Šswjedženška hoščžina šo w tšjōch popolniju na tšelečni šapocža. Šahorjenje a šahorjaze šłowa we wunješnych šławach k nam rēčžachu. Wulka licžba šbožopšchējazych telegramow šo nam čžitasche. Tež na tych šo nješapomni, kotryž tu wjazy byš nami nješku. Wōl nam čžehnjesche psches wutrobu, hdyž šebi pomyšlichmy: „kał bychu šo woni wješelili, hdy bychu dženša i nami šwjecžičž mōhli.“ Wšchelake mjena tajkich lubych šemrjetnych nam nimo ducha čžehnichu, wot kotrychž jenož nēkotrych mjenujemy: Šsmoleč, Šōrnik, Šfuhl, Šakub, Šencž a drušy. Š džaknej wutrobu na to špominachmy, ščtož šu woni našchemu šerbskemu ludej a Macžizy byli. Šdyž bēchmy wot blida šestawali, šo tež hižo čaš bližesche, w kotrymž mēšesche šo konzert šapocžecž. Do konzerta nam knjes šarač Šaktar rjany prolog, kotryž bēšche ja našch šwjedžen pēšnik, pschednošchesche a do II. džēla nam wučer šwjedženšku hymnu wot knjesa Čžišchinského čžitasche. To bēchu šłowa, kotrež nam wšchitim wutrobu hnujachu. Konzert je šo jara derje radžil a i mōžneho plazanja bēšche pošnacž, kał šo wšchitim rjane pschednosčowanja špōdobachu. Wōšebje mēšachmy nad tym šwoje špōkōjenje, šo mōžachmy džēla našchich mlodusch hudžbnikow šlyšchecž. To je rjana nadžija ša pschichod, hdyž mamny tajkich mlodusch džēlacžerjow na polu hudžby. Š wullim pschipōšnacžom wušbēhnjemy, šo šo narodnemu špēwej na tym kanzercže to prawo dozpi, kotrež jemu šlyšča. Wšchetož w narodnym špēwe leži čžucže luda. Duž tež najmōžnišcho k wutrobje rēčži a ju wobjimuje. Džak budž wšchitim, kiž šu nam tōnle krašny šwjedžen šłoteho jubileja pschihotowali a wuhotowali! To bēchu krašne hodžiny, kotrež nam nješapomnite wostanu.

Wšchelake i bliska a i daloka.

Šakladny kamjeł k Macžičžnemu domej je položeny a my nētko i Bohu pomožu twaricž šapocžnjemy. Šjane nalētne šłōncžko nam nētko šwēcži! Dajče jemu tež nuts šwēcžičž do našchich wutrobow a podpjerajče i čžoplej wutrobu našch twar. Wšchetož wjele je hiščeže trjeba, šo mōžemy wšcho dokonjecž. Šdyž wy

nětko, lubi Šerbja, widžicze, kať ſo twar je ſemje ſběha, dyrbi wam radoſeć nad tym ruku wotewricz. Dary ja Maczicznj dom móžecze wotedać pola knjeſa Šmolerja abo pola knjeſa pſchekupza Mörby w Budyſchinje.

Pſched krótkim ſu ſo pruhowanja kandidatow duchownſtwa w Lipſku ſfónczile. Wot 39 ſtudowaznych, kiž běchu ſo wobdžělili, 33 pruhowanje wobſta. Na poſlednim pruhowanju wólbo-ſhmanoſeće w Draždžanach je ſo ſańdženu ſymu 36 kandidatow wobdžělilo. Dwě lěcze pať budža woni najſterje čaťacž dyrbjecž, prjedy hacž móža do ſaſtojnſtwa ſaſtupicž, dokelž hiſheće wjele ſtarſchich na ſaſtojnſtwa čaka. Te čaťny ſu nimo, ſo na duchow-nych pobrachowajſche, a hdyž prjedy pſchezo reťaſche, ſo je ſa ſerbfſkich kandidatow lěpje, dokelž ſo nuſnje trjebaja, to teź wjazny njeplaczi; pſchetož w tu khwilu ſamo jedyn ſerbfſki kandidat w ſchulſkim ſaſtojnſtwe w Němzach ſteji, dokelž w Šerbach žane ſaſtojnſtwa pródne njeje. Tať ſu ſo čaťny pſcheměnik.

Šmwjedženſke dny ſnutſkowneho miſionſtwa budža kať druhe lěta w tym tydženju po njeđželi Miſerikor. Domini w Draždžanach. Pońdželu 3. meje budže popoľdnju w 3 hodž. w ſali mlodženzoweho towarſtwa (w domje ſnutſkowneho miſionſtwa) ſthadžowanka ſwjajſta mužſkich a mlodženſkich towarſtwow. Wjeczor 1/2 7 hodž. budže Boža ſlužba w dwóriſkej zyrkwi ſ předowanjom knjeſa ſararja Dr. Kúhna. Wutoru 4. meje dopoľdnja w 8 hodž. dđerzi krajne towarſtwa ſa ſnutſkowne miſionſtwa we wulkej ſali towarſtwoweho doma ſwoju 31. generalnu ſhromadžiſnu. Popoľdnju w 4 hodž. w žoninej zyrkwi knjeſ ſuperintendenta D. Búfman ſ Hanoverſkeje předuje a 1/2 8 hodž. je ſažo wulka ſhromadžiſna w domje ſnutſkowneho miſionſtwa, pſchi kotrejž budža wſchelazy ſaſtupjerjo ſnutſkowneho miſionſtwa rećecž. To je to najwaźniſche tnych ſmwjedženſkich dnjom. My wſchitkich lubnych ſerbfſkich pſcheczelow ſwjateho ſkutka ſnutſkowneho miſionſtwa, kotrejž w ſmilnej luboſeći dželá na ſa-ſbludženych a hubjenych bratrach a ſotrach, kotrejž čze tnych, kiž ſu w ſtraſche ſkaženja, wulchowacž, na to kedžbliwych čzinimy ſ tym pſchſpomnjenjom, ſo maja woni pſchſtup do tnych ſhromadžiſnow a ſo ſo wěſeće kóždy, kiž je wopyta, natwari a ſahori w luboſeći ſa tón waźny ſkutk, kotryž ſebi naſch ſrudny čať ſe wſchej mozu žada.

Šmwjelaza powjeſeć dońdže ſ Lipſka. Tam je ſo 16. mērza towarſtwa ſažožilo, kotrejž čze tunje a ſtrowe male bydlenja ſa dželaczerjom a wſchitkich, kotſiž maja pod bydlenſkimi wobſtejno-ſećemi wulkich meſtrow čzećicž, natwaricž. Wone dyrbja ſo ſamoftejaze male twarjenja twaricž a ſa kóžde bydlenje dyrbi ſahroda-ſeć. Žaneho dobytka towarſtwa njerodži. Šchtož ſo nětať wuſbhtuje, ſo ſažo ſa ſpuſcheczenje najeńſkich pjenjeſ abo ſ po-rijeńſchenju twarjenjom wužiye. Do jeneho doma ſo wjazny hacž 6 bydlenjom nuts njetwari. Najwjeticha waźnoſeć ſo na to ſloži, ſo kóžde bydlenje ſahrodu doſtanje a ſo móže kóžda ſwójba, hdyž čze, ſtrowy powětr w ſahrodže wužicž. My temu dobremu přjód-ſwaću najwutrobniſcho ſbože pſcheyemy.

Lipſećanſke miſionſtwa w narańſchej Afrizy je čzežko domach-ſpytane. 1 miſiouar je wumrjel, 2 ſtaj morjenaj, 4 ſu pſcheſ ſhorofeć w ſkutkowanju ſadžewani. Wóh tón knjeſ čhył hnadnje po čzežkich čaťach lěpiſche čaťny ſpožecicž, ſo by ſhorhoj ewangelija teź tam ſo dale njeſla do puſećiny pohaniſtwa!

Kať běſche do přědka widžecž, tať je ſo teź ſtalo. Turkojo ſu Griehow w Theſaliſkej ſbili a to waźne meſto Lariſa wob-ſadžili, a nětko je jim pueć na hlowne meſto Grihiſkeje, Athen, wotewrjeny. Wulki ſtrach je naſtať ſa Grihiſku kralowſku ſwójbu, hdyž w Athenje woſtanje. Šdyž ſu teź Grihojo ſe ſwojimi kóžemi tu a tam pſchi brjohu maleho wuſpěcha měli, to tola ſ čzežka na ſrudnym kónzu, kotryž ſměje wójna ſa Grihiſku, něſchto pſcheměneni. Wotom pať to praſchenje wuſtupi: budža wulko-ſmogy Europiſkeje ſmėrom pſchſhladowacž, hdyž Turkojo Griehow powſchſtkownje ſbija a podtlóeća, abo njebudža ſo do teho meſheceć a pſchi tym ſfóncznje ſami do roſkory pſchſicž? Šendželſka, kiž tajke něſchto rad čzini, ſady kulikow dželacž poczina a Grihiſku potajnje podpjera. Wſchi ſpoczatku wójny ſo kóždy džiwaſche, ſ wotkel khuda Grihiſka pjenjeſy bjerje. Něťk je ſo wujajniło, ſo Šendželceńjo ju podpjeraja. Šendželſzy pjenjeńizy ſu w po-ſlednich tydženjach 15 milijonow hriwnow do Grihiſkeje póſłali. Duž njewėmy, ſchto nam pſchſhodne meſhazy pſchſinjeſu. Wóh luby knjeſ čhył wſchitko hnadnje wodžicž a nať wobarnowacž pſched wójnu a krejſpſhelecžom!

Něſchto ſozialdemokratſke.

Wſchudžom po naſchim wótznyh kraju ſmy pſched krótkim 100 lětny narodny džeń naſcheho njeſapomniteho khežora Wylema ſmwjecžili, niž pať ſozialdemokratojo, kotſiž ſchtrěcžki wótećinſkeje luboſeće w ſebi nimaju. Šo je naſch wótzny kraj pod jeho knjeiſtwom ſo roſkylnił, ſo je wón naſtorť dať ſakonjam, kotrejž dželaczerjom ſa ſhorofeć a hubjenofeć ſawěećuju a ſo je ſ tym runje dželaczerjam wulku dobrotu wopofaſať, wo tym ſozial-ſdemokratojo ničo wjedžecž nochzedža. Duž teź ſozialdemokratojo tónle ſmwjedžen ſobu ſmwjecicž njechachu. Šaſte dželaczerſke nowiny ſo njehańbujá na tón ſmwjedžen džiwajo piſacž: „Nětko je nimo ta wulka hara. Šmwjerdženje njelećiznych ſmwecžkow je ſažo ſ haſow meſtrow ſo wuczahnyło a teź knježa patriotojo ſapocžinaju ſažo woſtróſbnič. Tſi dny ſa ſobu běchu ſahorjeni, nětko pať ſo hubjenofeć wſchėdneho žiwjenja ſažo ſapocžnje a njelećene koſtjanzy, kotrejž na ſmwjedženſkich dnjach wutrobny pózećiznych wótećiznow debichu, leža ſabyte w ſmwjecžach, dželane róže, dželane ſahorjenje. Najhlupiſcho běſche, kať ſo ſamo roſumi, 22. mērza, na tym dnju, jať wón pſched ſto lětami najhnadniſcho a ſamorucžnje na ſwět pſchſińdže, ſo by ſwoje wulke, hiſtorſke powoľanje dopjelnił.“

Njeje to žalofne, ſo ſmėdža ſjawne nowiny tať piſacž — a wſchſnojeć dyrbi ſmėrom pſchſhladowacž. Wiſmark mejeſche prawo, hdyž ſebi wón žadaſche, ſo dyrbi ſo pſchecžiwu njehańbicžiwym ſozialdemokratam ſe wſchej krutoſeću wuſtupicž. Abó čzemy hiſheće dleje pſchſhladowacž, ſo tónle jėd dale naſch lud ſajėdojeća?

Młode ptacžatka.

Młody ptacžk ſo w ſwojim hnėdže roſećahuje, wón rojeće a ſ ſchidleſchkami machoze — wón čze ſam ſwět wohladacž, do dalokoſeće hladač, niž jenož wot jeneje haložki na druhu ſtaťacž, wón čze won, daloko won.

A nětko přeni króeć poſpſhta ſlecžicž — wón ſo dale ſwėri, hdyž teź wutroba bojaſna pufoze. Maczerka bojaſna ſa nim hlada, wona ſa nim ſlėtuje, čze jemu tam a jow dobru radu dacž. Ale jene ranje je hnėdo pródne, młode ſu won — ſtari ſami domach woſtanu.

Njeje to tať prawy wobraſ teho, ſchtož ſo nětko jutry w někotrym domje ſtawa? Teź tam hladataj ſtyſniwej ſtarſchiſkej woćzi ſa dželcžimi, kotrejž ſ čzopleho hnėdžicžka won čahnu. Tam wſchať maja ſwoju wolu a móža ſami ſwoje myſle mēeć. Budža te młode ptacžki ſwoje hnėdo ſahycž.

Tón to njebudže, kotryž je ſ tymi ſwojimi, ſe ſwojim ſtar-ſchiſkim domom ſjednoczeny byl a ſjednoczeny woſtanje w ſwėrnym modlenju. Šdyž je wón móž dobroproſchenja ſam na ſebi na-ſhonil a do njeje wėri, hdyž wutrobny, kotrejž ſu teź po rumje dželene, ſo tola wſchėdnje ſeńdu w modlitwje ſ Bohu, jemu žadny ſtrach njerofy.

Daliſche dobrowólne dary ſa wbohe armenſke ſhroty:

Š Michałſkeje woſady pſcheſ knjeſa ſararja Kádu (ſ dželá hižo ſwitowane):

Paćerſke dželcži	10 hr. 75 np.
Hana B. w Brėſowje	6 = — =
D. w Brėſowje	6 = — =
N. na Židowje	1 = — =
N. N. na Židowje	— = 50 =
Nowak na Židowje	6 = — =

Šromadže 30 hr. 25 np.

Šch— a ſ Luha	3 = — =
N. N. ſ Rownow	3 = — =

Wſcho hromadže: 36 hr. 25 np.

W mjenje wbohich ſhrotow wutrobny džať praji

J. Gólcž, ſarať.